

Ч. 7 (141)

Львов, четверг дня 25 лютого (12) 1937

Рок IV.

Орган Лемковского Союза

Выходит в каждый четверг.

Редакция и администрация в Крынице. — Адрес „Лемко“ Крыница.

Іще єст на складі ілюстрований календар „Лемка“ на рок 1937. Кромі того видано також малий кишенковий календарик для дітей і великий календар стінний.

Ціна одного екземпляра вносить 50 грошей

и кошти пересилки. При замовленю понад 10 календарей кошти пересилки покрывают администрація „Лемка“, котра даває також оден календар **даром**.

Доход с малых календариков, которых ціна вносить 10 грошей, переначаме на Руску Бурсу в Горлицях.

Редакция.

О добро грядущих поколінь.

Найотвітнішим и найтяжішим обовязком родичей єст виховати свои діти. Виконане того обовязку єст барз трудне, бо виховане діти в ріжном віку вимагати ріжних відомостей и приміненя ся до ріжних єго потреб. Іншого приготовлення и способов виховання потребує мала дітина, котра не уміє іще говорити, іншого дітя в віку передшкольном, іншого, коли ходит до школы, а іще іншого дорослачий син ци дочка.

Одним с найважніших періодов в житю дітины єст так званий час передшкольний. Назвом том обнимат ся час от 2—7 літ. Єст то час великого преображення не лем тілесного, але також и духового и прото вимагати он великої и старанної опеки со стороны матери. Кромі того на тот час, коли будит ся душа дітины и дітина робит перши кроки в області умственного розвою, припадат такоже повставане и розрост любви для родичей, а в першої мірі, для матери. Николи в житю дітина не буде належати так неподільно до матери, як іменно в том часі и николи в житю не буде она недавати ся с таким довірем впливам матери и єй наукам. Николи тыж не буде можна впоити в дітину добрих привычок, добрих життєвих основ, котры стают ся, як бы другом натуrom. Прото тыж час передшкольный має величезне значене в культуральном розвою дітины. Тому то виховане в том часі вимагат от матери великого посвяченя и стараня о дітину, старанной уваги и обсервации всіх змін, які проявляют ся в дітині и наконец — великого опанования и терпеливости в поведеню с дітином и уваты на тето, чтобы дітина ани у себе, ани со стороны чужих не была наражена на злый примір.

На селі старанне виховане патрафят на величезни трудности. Перша перешкода — то перетяжене матери роботом в хаті и в полі и недостаток зрозумленя для той основной правди, же для добра будучих поколінь єст доконче потребне уняти матери роботы, жебы она мала больше часу для хати и дітей.

Але не скорс даст ся перевести всі зміни в господарстві, чтобы оттягити матери, а уж нйт и бесіды о том, чтобы в часі пильных робот в полі всі находячи ся в хаті не помагали при найважніших полевих роботах, як при сінокосах, жнивах и т. д. Прото тыж справа вихованя дітей повинна и мусит быти іначе полагоджена. В вихованю нашого народа отограли давнійше велику ролю священикы. Их имена сут записаны золотыми буквами в истории вихованя и тому славу повинни они задержати также и в будучности. Правда, часы ся змінили, школицтво освободило ся с под впливом духовенства, іт уж дяковських школ, на котры священикы мали необмеженны вплив, але могут повстati дітскими приютами, основаны с фондов ерекціональных мастерков. Праві в каждом селі належат до приходства грунты, котры часто священик отдає в аренду, и без котрих мог бы ся сміло обійти. Часть тых грунтов, продана селянам, даст выстарчаючи фонды на основане в селах дітських приютов, в котрих діти в передшкольном віку нашли бы потребну им опеку и виховане. Приюти такы было бы найлучше закладати при читальніях им. М. Качковского, котрых головним кличом єст молитва и наука, а теты два кличи передовсем треба защепити в дітинчи сердца. При таких приютах нашла бы удержане часть нашої безроботной интели-

генции, особено дівчат, котры покончили учительськы семинары и даремно ждуть на посады. Многи родичи охотно згодят ся давати невеличу оплату за свои діти, если они найдут в приюті присмотр и науку, бо мати, спокойна о свою дітину, потрафит лучше допильновати господарства и заробит напевно на оплату за науку. А яка користь для самых дітей! Вмісто безпразорно ходити по дорогах и наражати ся на ріжны опасности хвороты и каліцтва, сідят они разом в чистенкой комнатці, оглядают образки, учат ся молитвы, співу и вершников, бавят ся весело, а всьо тето єст так уложене, же дітина, сама не знає коли, наберат розуму и охоты до труда. Ест она при том все чистенька, а одеж єй ціла, бо при забаві пані научит их и гузик пришити и дырку залатати и головку зачесати. Призвычаны в молодости до чистоты и порядку діти останут такими и втотчас, як доростут и знова лем сама користь с того, бо и в хаті чисто и всьо на час и в порядку зроблене.

Зрозуміли теты користи уж многи селянє и домагают ся помочи в вихованю их дітей. Мы другой помочи не видиме. Прото тыж звертаме ся до Ексцеленции Апостольского Администратора и до Всечестного Священства прити с материальном помочом для добра будучих поколінь. Діло вихованя дітей вартат принесеных жертв и тета жертва належит ся народови.

УВАГА!

До П. Т. Предплатників „Лемка“!

Пропшу не висылати нам пренумераты в грошовых сумах, бо от каждого переказа администрація платит 20 гр. почтовой оплаты и часто выпадат так, же остас єй всего 5 грошей с предплаты газеты.

Чом оскаржені в московських процесах до всього ся признают.

Послідні процеси ведені в Москві проти троцкістів, в яких оскаржені признають ся до всього, що лем прокуратор хотіл, интересують жиє публичну опінію Європи, котра приходить до пересвідчення, що єсть туте можливе лем при ужитку якихсі средств, ослаблюючих волю.

Німецькі газети подають, що в головній мірі причинят ся до того лікар Аграмов, болгарин, котого спровадил до Москви єго країн Димитров. Аграмов має славу знаменитого гіпнотизера.

На Лубянці єсть Аграмов попри Ежові першому фігурам. Всіх важніших преступників переслухувє он сам і в часі переслухання гіпно-

тозує их, т. є. впроваджує их в полсон, в часі котрого можна в кожного человека вмовити туте, що ся хоче. Чоловік подданый пару раз гіпнозі, тратит волю і повторяє безмислено туте, що ся в него вмовило.

Другим средством, якого мають уживати при процесах троцкістів, має быти скополямина, виявлені через одного совітського хемика. Єсть тут лік, котрий має туте свойство, що обезсиляє мысли, пам'ять і волю.

Дієствіе скополямини тирват довший час і єй заслугом має быти тот жаль, який висказали оскаржені так в першом, як и другом процесі троцкістів.

— : —

Господарче собрані в Крыниці-Селі.

В понеділок дня 15. т. м. отбыло ся в Крыниці Селі собрані, посвячене справам сельської господарки в горах. На собрані туте приїхал воєводський лісовий інспектор с Кракова, повітовий лісовий інспектор інж. Корчинський і управитель Окружного Т-ва Рольного с Нового Санча агроном Климчак.

Воєводський лісовий інспектор представив собранім стан дерева і лісов в цілій державі, а переходячи до гор, висказав цифрами, що стан лісов в горах маліє в застрашуючий спосіб і же нашим поколінням грозить брак дерева аж і на власні потреби. Нищін лісов приносить також і други величезни шкоди. Дождєва вода, не задержана на галузях дерев, коренях і лісових отпадках, стекат скоро с гор і висипокує жизнішу землю, через що з часом, позбавлені дерев гори замінюють ся в невартаючинич неужиткі. Через брак лісов остуджат ся в горах клімат, що також випливат некористно на вроды орного поля. Прото тут же населені гор передовсем мусит дбати о туте, щоб не лем не малі стан лісов, але також, щоби залисти всякі неужиткі, находячи ся в селі. Референт радит садити в горах в партіях низших модрені і ялиці, а в партіях висших смереки, котрия найскорше вистають і грублють.

В вивязаній дискусії заберали голос многи участники собранія, як Павел Палков, Теодор Громосяк, Дмитрий Петрик і інши, котрия звернули увагу на нищін лісов і роблені великій шкоди через елемент напльовий, роботничий, котрий в часі безроботи заберат селянам огороженія их грунтів, а також витинає масу молодих деревець в хлопських лісах, щоби их продати на різдвяны свята. Бесідники звертали увагу також на шкоди, які виряджають в лісах кози, котрих число множиться в Крыниці с року на рок. Отвічали на туте замітки референт, а також і інж. Корчинський заявив, що через належитий додгляд лісов можна зло вискоренити, бо существоючи приписи предвиджуют високи кары за нищін лісов, а коз в лісах в загалі пасти не можна і то под ригором кары в висоті 5 злотых за 1 день пасіння кози в лісі.

Собрані признали справу залисіння неужитків за важну і постановили отнести ся до ней прихильно, поручаючи зарядови гмины приготовити проект і плян робот.

В справі поправи пасовиска і поднесення годовлі статку і молочності в селі реферовал управ. О. Т. Р. агрон. Климчак. Признаючи ве-

лику вагу залисінню неужитків, референт становул на той точці, що под ліс повинно ся обернути лем туты фалатки поля, котрия не надають ся ани на поле орне, ани на луку, ани на пасовиска, а всі часті грунту, с яких можна мати лучший хосен належит вискористати в том напрямі, в яком буде туте возможне. Референт, ориентуючий ся чудесно в місцевих способах і умовах господарки, висказав, що для Крыницы особенно, где єсть збит на молоко, важне єсть поднести господарку пашні і лем на туту господарку звернути цілу свою увагу.

На полянах, обнимуючих на краницкому терені пространство около 200 гектаров, отдалених о яке полтори мілі от села, росте планна остра і невеличка травка, звана кустрицом. Туту травку косят і звозят до хат. Існи єчисліти кошт роботи і привозу, то перевищит он напевно вартость собраного сіна, тым більше, що кустрица має барз низку кормову вартость, низшу от добрий соломы. Знают о том газдині, що при кустриці корови тратят молоко.

А преця при іншої господарці туты поляни могут дати лучши доходы. В Швайцарії на таких полянах висажают прекрасны коровы і туты поляни стали ся фундаментом ботатства краю. Також по другой стороні Карпат, в Чехословакии сут туты поляни вискористаны на пасовиска і приносят добрий доходы. Аж и у нас на Гуцульщині на оберненых на пасовиска полянах (полонинах) вистають прекрасна трава, на котрій висажают много яловника, волов, коров и овец, становячих также основу богатства гуцулів.

Там однак не косят полян, але висажают на них статок. В початках туты поляни не представляють великій і пасовискової вартости, бо поляни сут выяловлены, але счасом, коли побудує ся на тих полянах ряд стаен і запровадит ся там кошари, на знавоженых полянах сchezne безвартостна кустрица, а на єй місци появят ся красна листкова, густа трава, котра даст нам прекрасни доходы.

Штоби заохотити людей до зроблення проби в том напрямі, Окружне Т-во Рольне уділит грошової помочі для тих селян, котрия згодяют ся замінити свои поляни на пасовиска. Помоч туту даст О. Т. Р. в формі плянов на будову стаен і хижок при кошарах, а також в формі часті будовельного матеріялу (цемент, гвозді і т. д.) і цілого урядження шаласов (котлы до кляганя сыра, діжки, праси і інші).

При конци референт пояснил людям, як

навозит ся горски пасовиска і представил користи с молочного господарства, особено в таких місцевостях, котрия мають запевнений збит молока на місци.

В вивязаній дискусії заберало голос многи селян, котрия признаючи добри стороны і возможни користи с переміни сінних полян на пасовиска, подносили однак, що нагла переміна єсть для многих недоступна, бо на зиму бракне им пашні для прокормленя хованого інвентара. Помимо того однак собраны висказали ся, що найдут ся напевно в Крыниці і таки господары, котрия згодяют ся зробити пробу на пространстві яких 15 до 20 гектаров.

Дискусія была сильно оживлена, що доказує, що населені заинтересувало ся том важном для горского господарства справом.

Улица гулят.

Под назовом „Улиця гуляє“ помістило „Наше Слово“ опис общого собрання товариства „Рідна Школа“. Опис тут подаєме за высше наведеном газетом. На том собраню пановала правдива анархія і безпорядок, бо коли пришло до выбора нового правленя, гдеяк „учителі“ почали вести правдиву войну за тым, кому повірити ведене той „важної установки“, а передовсем єй касу. Дошло до того, що по пару раз вибрали правлене и „голову“ а выбравши якогосі Корінця, лишили ся без голови, бо tot, видячи всю анархию українско-го тabora зrek ся с „голови“. Таким способом „Рідна Школа“ осталася в дураках. Кромі того вишло на яв, що „паны патриоты“ за послідний рок зробили в „Р. Ш.“ долг в висоті 300 тысяч злотых идут путем „Просвіти“, котра тепер має долгую около мільона злотых), а коли ктоси с делегатов зазначил, що треба уважати на гроши, бо то сут гроши собраны по селах, відомый „патриот“, котрий іменно втотчас мал промову, сказав: „хлопы мають гроши и нам потреба лем сильного кулака на них и гроши в нас будуть, що то для нас 300 тысяч злотых“.

По тих словах на салі было чути, окрики: „проч со злодіями! Нам не треба культури! Выберати іще раз! Побеме вас!“ и т. д.

Одним словом „не злы кавалки“. Паны докотили ся до краю. Што в них значит 300.000 злотых. Преця хлоп має іще, его сильным кулаком и он даст.

А мы сміємо сказати. Ба, коби дал. Хлоп днеська сам примерат от голоду и на ваши „рідні“ кышені, ци школы, в которых вы учите передовсем свои діти, не даст ани гроша. Бояв, коли аж и учите в своїй „Рідній Школі“ селянську дітину, то за грубом оплатом и выховуете ю на зрадника своего народа, на слугу чужого імперіализма, а то и на такого тыпа, котрий пак кричит: „хлоп має гроши и нам треба лем сильного кулака на него и гроши у нас будуть“.

Заяц боял ся ворон.

В одной венгерской місцевості напали на заяца ворони. Заяц почал втікати, але ворони атаковали єго сильно. Наконец заяц побіжал в сторону находячих ся на полі людей, глядаючи у них ратунку. Ворони однак не уступали і люди с трудом отогнали их каменями. Через цілій час отганяня ворон, заяц кучнул при ногах людей, боячи ся рушити.

— : —

ЯК КОРМИТИ КОРОВЫ.

Доходы с хову статку могут быти значны, если газда розвяже добре справу рационального кормленя. Не треба при том судити, же рациональне кормлене полягат лем на обильности паші. Што-ж за користь мал бы газда с обильного кормленя, если буде оно так дорогое, же помимо великої выдайности молока, одержаны с его продажи, треба отдать за купно сътных паші. Кормлене лем втотчас ест рациональне, если — с одной стороны коровы достанут пашу, містячу в собі всі кормовы складники, а с другой — если кошт кормленя коровы буде такий, же газді остане якыси зыск за свою роботу и заходы.

Не єст то легка річ. В зависимости от условий господарства, кошт кормленя може быти низкий, або високий, а ходит именно о то-то, чтобы в каждом условиях вынайти способы дешевого кормленя, при котором ховане коров приносило бы газді зыски. Найлучше даст ся тово пояснити на примірі. Звычайно здає ся нам, же найлучшим кормом ест зерно. Если даме корові 1 кг. овса, то при теперешних цінах коштує тово 17 до 18 гропей при чом корова достала 78 грамов білка, бо тилько білка містит ся в 1 кг. овса. Если однак вмісто 1 кг. овса даме корові мішанку (зробленой ведля припису инж. Тора), складаючу ся с 350 грамов макуха, 150 гр. пшеничных отруб, 150 гр. ячменных отруб, то буде тово коштовати также 17 гропей, але корм тот містит в собі 155 грамов білка (аджек 2 раз больше, як в самом овсі), при чом мішанку таку выкористує лучше организм коровы, бо сут в ней ріжни складники. Если газда продал овес и за гропи, одержаны с продажи, купил мішанку, то кошт кормленя коровы ест тов сам, а кормова вартость 2 раз больша. С

того видно ясно, же кормлене статку овсом ест нерациональне, дороге и мало поживне, а кормлене мішанком ест рациональне, бо при том самом кошті даєме статку 2 раз больше білка.

Штобы уложити способ належитого кормленя коров, треба не лем знати, які паші маме на господарстві, але также ориентовати ся в кормовой вартости каждого складника мішанки и знати, якіх складников ест за дуже, а якіх браку.

Газда звычайно не потрафит тово сам зробити, бо тово вымагат уж великих фахових знаний. Штобы однак помочи собі, зачато уж давно в чужих краях, а в остатных часах таже и у нас закладати т. зв. „кружки контролі обор”. Полягат тово на том, же килькох газдов, а часом и ціле село, принимают до себе фахмана, агронома, который ест обзнакомленый со справом кормленя коров, т. зв. контролльора обор, который об'їзджат всі стайні, бадат количество одержованого от каждой коровы молока и в зависимости от того, як также, бе-ручи под увагу пашу, которая ест на господарстві, укладат нормы кормленя так, чтобы статок был добре кормленый и чтобы кормлене коштовало як найменьше.

Выдаток на удержане такого контрольора оплатит ся напевно, бо при меньших выдатках будут коровы лучше кормлены, количество молока увеличит ся, а кроме того коровы добре откормлены, будут мати и высшу вагу и через тово их ціна буде также висша.

В прелиминарах громадских и гмінных всаджат ся ріжни позиции на освіту фахово-рольничу, можна адже всадити при буджеті и тово выдаток, который даст селу таку просвіту, якой село в теперешних тяжких часах найдальше потребує.

Пасіка при конци зими.

Под конец зими ест уж нераз теплійше и в том часі треба звернути сильну увагу на пчолы, зимуючи в стебниках и в пивницах, ко-трым больше шкодит тепло як зимно. Пчолам оставленым в садах тепло не шкодит, але в стебниках и пивницах, где зимуют пчолы, температура повинна стало быти около 4° Цельзия и николи не перекрочити 6°, або падати ниже нуля. Если пчолы зачинают сильно брени в улиях — ест то знак, же мають за горячо. В таких случаях треба вітрити стебник, отвераючи вечером наостіж двери и отворы в повалі и замыкаючи их аж рано. Гдеяки пасічники остуджают стебник так, же вносят до стебника лед. Не єст то добрый способ, бо от таючого леду в стебнику появят ся вонкость.

Конец лютого и початок марта, то найкрытнійший час в цілорочній господарці пасічника. В том часі тыне найбольше пчол не лем от горяча в стебниках, але и от вычерпнаня зимовых припасов меду. Дбалый пасічник за-осмотрел уміло свои пчолы в припасы меду ище в осени, але початкуючи пасічники могли не дати пчолам потребного корму на зиму. Ци, который улив не терпіт голоду, найлучше ест переконати ся о том, стукаючи в поодынок улии. Если пчолы забренят сильно, ест то знак, же в улию ест всео в порядку, если выдадут шелестячий протяглый голос, часто урваный, то напевно в улию чогоси бракує. Такы улии треба ратовати.

О обнижене ціны сірников.

В найближшом часі Министерство Финансов закончит переговоры с Монопольом сірников в справі обниження ціны сірников. Переговоры в той спрів веде ся уж от долгого часу, при чом Министерство хоче приняти на себе частину обниження ціни и обовязує ся обнижити оплату за аренду.

Стремлене до обниження ціни сірников ест диктоване тым, же консумция сірников сильно змаліла. В р. 1935. продано лем 50 процент того, што продано в р. 1928., в котором то році продано 147 тысяч скринь, в каждой по 5 тысяч пуделок.

В р. 1936. помимо, же загальнє положене господарче выказув поправу, сірников продано ище о 4 процент менше як в р. 1935.

Сірники належат до артикулов першої потреби и тому упадок их консумции стає ся в часі загальнego господарчого оживленя не-нормальным явленем.

Мин. Фінс. ест того мнія, же поднести консумцию сірников можна лем через обнижене их ціни о 2—3 гропей на пуделку.

В отвіт Ваньови Стеранці.

В ч. 6. „Землі и Волі” появила ся замітка Ваня Стеранки, в которой он порушат многи актуальны и потребны спріви. С заміткы той видно однак, же Ваньо Стеранка або не знає, яком организаціон ест Лемко - Союз и які обовязкы принял он на себе, або повторят сліпо то, што росповідають о Лемко - Союзі українцы и што повторяют за нима гдеяки несознательны одыницы.

Для освідомленя всіх тых подаєме, же Лемко - Союз не ест организаціон політичном, а товариством просвітительно - економичным и его головна ціль ест старати ся поднести господарчо Лемковщину. До той ціли стримит Лемко - Союз через поміщене в „Лемку” артикулов с области рольного господарства, скотоводства, садоводства, пасічництва и молочного господарства. Кроме того при помочи Лемко - Союза уряджено цілый ряд господарчих курсов, як курсы вправы овічих скор, трывогарства, фарбярства, вареня, шитя, огородництва, плеканя ярин и т. д. В „Лемку” заохочат Лемко - Союз до закладаня всякого рода кооператывов и до економичной организаціи. Таким способом Лемко - Союз по своим силам выполнят одну часть принятых на себе обовязксов.

В части другой т. в. просвітительной Лемко - Союз накликує людей до закладаня читалень им. М. Качковского и сам помогают закладати тоты читальні. Члены Лемко - Союза принимают живу участ в народном житю Лемковщины, іздят на открытия и общи собраня читалень, талергофські свята и уряджают по селах отчиты и рефераты на господарчі темы. Лемко - Союз урядил также два курсы хорального співу и дырыгентов. Кроме того Лемко - Союз старат ся о запомоги для существуючої бурсы в Горлицах, а тым самым и о тово, же бы (о чом пише В. Стеранка) мали мы свою интелигенцию. Без той запомоги Руска Бурса в Горлицах, не лем не потрафила бы удержати 42 учеников, але може и не могла бы совсем существовать, бо по выграню процесу ма-сток бурсы был сильно задолженый, а дом так знищений, же треба было єго отбудовати. И в справі бурсы в Новом Санчі Лемко - Союз штоси зробил, бо дал на кошты процесу около 200 злотых кромі жертв, які дали от себе члены Лемко - Союза, а же процес тот програно, то уж не вина Лемко - Союза.

Пиште Ваньо Стеранка, же бы патриоты в Сяноці постарали ся о бурсу, а он сам што? Не патриота? Тат с писма видно, же патриота и то великий, чом же ся о тово не старат?! А Лемко - Союз, хоцнич не вартат, так долго ходил и старал ся о тоту спріву, аж му на-конец прирекли позволити на заложене бурсу в Сяноці. А треба знати, же была то спріва тяжка, бо штобы бурсу заложити, мусят ся на тово згодити школьны власти, которы по-чатково ани чути о том не хотили.

Кромі того пропагаю „Лемко” закладане дітських приютов и его члены фигуруют в списках всіх жертвователей на народны ціли, а в тых списках назиска Ваня Стеранки ніт. А хотячи штоси зробити и добити ся дачого, треба передовсем рушити кышень, бо с порожніого и Ваньо Стеранка не наліє.

Женя предвиділа.

— Як бы не моя стара, был бы мя вчера окрал злодій.

— А што, влапила злодія?

— Е ні, але уж передом забрала мівшит-

Що чути в світі.

Рим: По случаю 15-літньої роціни коронації Пия XI. італійський король переслав Папі Римському депешу з гратуляціями. На депешу туто Папа отвітил і на телеграмі вішил адрес: Віктор Імануїл, король Італії і цісар Абисинії.

Тот факт вызвал велику радость в Італії, бо через виписане такого адресу Папа признал королем титул цісара Абисинії, а тым самым дал згоду на анексію Абисинії.

Лондон: Англійські газети доносять, же Ягода, бывший комісар внутрішніх діл і управитель совітської політичної поліції (Г. П. У.) єст арестованый за занедбане средство, котры могли запобіти всім заговорам троцкистов. Газеты подают, же правдива причина ареста Ягоды єст інша, а именно тата, же Сталін боял ся, же Г. П. У. набере в союзах такої сили, же може станути понад правительством. Хочачи Г. П. У. ослабити, Сталін ставил против чекистам и их вождови, Ягоді, до рішітельної борби і приказал арестувати Ягоду. (Ягода єст жидом).

Відень: В политичних кругах появляють знова вісти о том, же Отто Габсбург верне на австрійский престол. В Австроїї суть тепер два сильни сторонництва, одно — то сторонники Гітлера і злучення ся Австроїї з Німеччиной, котри по договорі заключеному дні 11. липня м. р. меже Німеччиной і Австроїї приберуть на силі, друге — то сторонники независимості Австроїї. Тоти остатни суть монархистами і штоби не допустити до злучення ся Австроїї з Німеччиной, хотят осадити на престолі Габсбурга. Але в той спрів мали бы слово такоже і інши державы и тому спрів ся влече.

Рим: Одна з ватиканских газет подає, же в Іспанії було перед воїном 60 епископов, 33.500 священиків і 20.640 монахів. Нова статистика виказує, же в часі воїни убито 11 епископов і 40 до 50 процентів священиків. В девятох дієцезіях число убитих священиків єиносит 60 процентів, а в Малаязі 90%.

В 23 дієцезіях знищено праві всі костелы і монастири. Числа убитих монахів статистика не подає.

Токіо: Нове правительство Японії представило парламентові програми, в котором подищашт ся податки. Податки тоти суть перевезені на народову оборону. Кромі того предвиджує ся росписане на туто саму ціль внутрішній пожички. Курс єна має быти удержані.

Токіо: В Японії, в провінції Ивате, упали величезны сніги. Сніжна буря вивернула 20 хат і 2 школи будинки. 55-ро люда стратило жите. На штреці Гоккаандо ударил поїзд на людей, отшмаряючих сніг, убіл 5-ох робітників і пару тяжко поранил.

Севіля: Вокруг Мадрита идут дальше жестоки бої. Повстанці подають, же в недолгом часі окружат Мадрит со всіх сторон. Мадритське правительство доносит, же єго войска обивають всі атаки повстанців і наносят им значни убытки.

Паріж: Французькі газети подають, же Навашина убили агенты Москви, бо сподівали ся найти у него важни документы. Іще перед пару роками заложено в Москві за порадом Навашина масонську ложу „Сіверна Звізда”

до котрої належал также Радек. Радек потом переслав Навашину компромитуючи Сталіна документы и сказал на суді, же в случаю єго смерти тоти документы будуть опублікованы. Радек не засуджено на кару смерти, але Єжов видал приказ отнайти документы. Агенты Г. П. У. донесли, же документы находят ся у Навашина і тому Навашина убито. Однак оказалось ся, же у Навашина тых документов не найдено. Где они ся находят — не знати. Французькі полиції не удалось ся зловити убийцы Навашина.

Вісти с краю.

Варшава: На засіданю комісии сеймової пос. Гуттен Чапський занял ся справом запальнички. Ведя єго обчислень в Польщі єст в ужитю 2,650,000 запальничок, а с того числа лем 169 єст остеимальованих. Чапський, глядаючи причин, подає два поводи неперестерігання приписов, а именно занадто високу оплату і бюрократизм і твердит, же если обніжит ся оплату до 1—2 зл. от штуки, то напевно люди дали бы остеимальовати запальнички, а Скарб державы мал бы незлый доход.

Краков: Знаний с процесу о отруте жены и двоє дітей властитель фабрики с Сосновца Павел Гржешольський отрул ся в готелю в Кракові. Причином отрута было токо, же касаційний суд в Варшаві уніважнил вирок верховного суда (верх. суд перед пару місяцями признал Гржешольського невинним и приказал єго с ареста выпустити) и дал приказ поновною ареста Гржешольського. На вість о приказі ареста, Гржешольський замкнул ся разом с женом в комнатах готелю и обе зажили трутку. Служба, здивована тым, же Гржешольський не виходить с комнаты, почала пукати до комнаты, а коли и токо не помогло, виважила двери и нашла на подлозі жену Гржешольського, котра давала іще слабы признаки житя и на постели неживого Гржешольського. Гржешольський оставил листы до суду и до своего адвоката, в которых пише, же умерат, **бо єст невинний** и не може уж стерпіти той пагонки, яку от трох літ направлено против него. Жену Гржешольського забрано до шпиталя, где удалось сюю выратовать. Убийство Гржешольського викликало в Кракові и Сосновци зрозуміле взорушене.

Косов: Недалеко Косова на Гуцульщині отбыло ся открыте нового шибу нафтового „Гуцул”, належачого до фирмы „Пионер”.

Варшава: От 1. до 21. січня т. р. (от того часу не вольно вивозити зерна с краю) вивезено с Польщи 96,2 тысяч тон зерна за 17,7 мільйонов злотых, в том жита 31,9 тысяч тон за 6 мил. зл.

Загалом от 1. серпня 1936. р. вивезено с Польщи 172 тысяч тон жита, переважно до Фінляндии и Норвегии. Ячмень вивожено переважно до Швейцарии, овес до Бельгии, Італії и Франции.

Катовицы: В середу над раном около год. 5-ой отчуто на Шлеску 5-е с ряду землетрясение в продолженю остатных 10 днів. Тым разом трясене было сильне и продолжало ся пару секунд. Отчуто єго в Катовицах, Мысловицах, Гайдуках и т. д. Сила землетрясения была так велика, же многи побудили ся со сну. В деяких домах зарысовали ся стіни в домах. В копальннях землетрясение не вирайдило ніякій шкоди. Трудно єст усталити, где находит ся центр тых потрясень. В горних кругах предполагают, же земля дыржит от того, же по выбраню угля в копальннях, версты піскового каменя тріскают и от того трясе ся земля.

Варшава: В часі дебати в сеймі над буджетом мин. правосудия, бесідовано также о процесі Ванды Парылевич и Добошинского. В справах тых заявил вицеміністер Сечковский, же справа Ванды Парылевич находит ся іще в слідстві. Акт оскарження с отгляду на великий матеріял, обнимаючий около 30 тон, буде готовий в квітні. В справі Добошинского слідство єст уж окончене и акта находит ся в Прокуратурі Окр. Суда в Кракові.

Ковель: В Голобах коло Ковля захворіла на грипу 19-літна Г. Гарасимович. Муж збрал ю до міста. В дорозі хвора сослабла совсем и умерла в вагоні поїзда. Тіло єй перевезено до цментарной каплицы в Ковлю. Коли на другий день открыто віко трумни, собраних ударил дивный вигляд. Жена мала румяни лица, а на приложеном до уст зеркальци появилася роса отдыха. Стало ясне, же хвора находит ся в летаргу. Заражено обсервацию и поставлено постерунок поліції. Але на другий день лицо єй носило всі признаки смерти, в виду чого удержує ся переконане, же хвора замерзла в каплиці.

КТО ХОЧЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ НА СТАРОСТЬ И РОДИНУ
ОТ НУЖДЫ И ГОЛОДА, АБО ЗЛОЖИТИ ДІТЯМ ВІНО,

НЕХАЙ ЯКНАЙСКОРШЕ

за асекурурся
в асекураційном Товаристві
ВИТА и КРАКОВСКЕ
во ЛЬВОВІ

Асекурацию принимают на цілой Лемковщині
представителі: гг. Осиф Ямовицкий — Кривиця - Село
и Михаїл Перелом — Сянок.